

A

İKTİSAT

KPSS/1-AB-PS/2006

1. İngiliz iktisatçı A. Marshall, değer kuramını ve üretim maliyeti kuramını birleştirerek, arz ve talebin eşanlı olarak piyasa denge fiyatını ve miktarını belirlediğini açıklamıştır.

Bu bağlamda Marshall'ın "Elmas-Su" paradoksunu çözmeyen altındaki temel mekanizma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüketici artışı ve üretici artışı
- B) İçsel ve dışsal ekonomiler
- C) Azalan marjinal fayda ve artan marjinal maliyetler
- D) Gelir ve ikame etkilerine dayalı Marshallcı talep eğrisi
- E) Kısmi denge ve genel denge analizi

2. Makroekonomik dengelenme sürecinde, fiyat düzeyindeki değişmelerin reel balans etkisi yaratarak satın alma gücünde değişiklik yaptığını ve bu değişikliğin de toplam talebi etkilediğini ileri süren iktisatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) J. M. Keynes
- B) M. Friedman
- C) A. Pigou
- D) K. Wicksell
- E) I. Fisher

3. Üretim fonksiyonu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) $Q = aK + bL$ ise, girdiler arası ikame esnekliği sıfırdır.
- B) $Q = 3K^{0.5}L^{0.9}$ ise, ölçeğe göre azalan getiri vardır.
- C) $Q = \min(aK, bL)$ ise girdiler arası ikame esnekliği sonsuzdur.
- D) $Q = 3K^{0.2}L^{0.4}$ ise girdiler arası ikame esnekliği 1'dir.
- E) $Q = 2K^{0.3}L^{0.2}$ ise, ölçeğe göre artan getiri vardır.

4. Fiyat-tüketim eğrisi miktar eksenine dik bir doğru ise, talebin fiyat esnekliği hangi değeri alır?

- A) Sonsuzdur.
- B) 1'den büyüktür.
- C) Birdir.
- D) 1'den küçüktür.
- E) Sıfırdır.

5. Telafi edilmiş talep eğrisi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Giffen malı söz konusu olduğunda pozitif eğimlidir.
- B) Sadece ikame etkisini yansıtır.
- C) Sadece gelir etkisini yansıtır.
- D) Düşük mallarda alışılmış talep eğrisi ile çakışır.
- E) Eğrinin üzerinde bir noktadan diğerine geçildiğinde, reel gelir değişir.

6. Üretimin ikinci bölgesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Emeğin marjinal ürünü, ortalama ürününe eşit veya ondan küçüktür.
- B) Emeğin marjinal ürünü, ortalama ürününden büyüktür.
- C) Sabit girdi olan sermayenin ortalama ürünü negatiftir.
- D) Emeğin ortalama ürünü negatiftir.
- E) Emeğin marjinal ürünü negatiftir.

Diğer sayfaya geçiniz.

7. X malının fiyatı 3 YTL'den 2 YTL'ye düşünce tüketici A'nın talep ettiği miktar 10 birimden 14 birime yükselmiştir.

Buna göre, tüketici fazlasındaki değişme kaç YTL'dir?

- A) 10 B) 12 C) 16 D) 18 E) 22

8. Uzun dönem ortalama maliyet eğrisinin negatif eğimli olduğu durumda, aşağıdakilerden hangisi söz konusudur?

- A) Pozitif alan ekonomileri vardır.
B) Öğrenme etkisinden kaynaklanan maliyet azalışı vardır.
C) Uzun dönem marjinal maliyet, ortalama maliyetten büyüktür.
D) Uzun dönem marjinal maliyet, ortalama maliyetten küçüktür.
E) Negatif alan ekonomileri vardır.

9. Kısa dönem dengesinde zarar eden tam rekabetçi bir firma nasıl davranır?

- A) Fiyat ortalama değişken maliyetten küçükse üretimi sürdürür.
B) Optimumdan küçük ölçekte bir tesisle çalışıyorsa üretimi sürdürür.
C) Toplam zararı toplam sabit maliyetten büyükse üretimi sürdürür.
D) Başabaş noktasına kadar üretimi sürdürür.
E) Fiyat ortalama değişken maliyete eşit veya ondan büyükse üretimi sürdürür.

10. Artan maliyetli bir endüstrinin uzun dönem arz eğrisi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Pozitif eğimlidir.
B) Negatif eğimlidir.
C) Eğrinin eğimi talep esnekliğine bağlı olarak değişir.
D) Esnekliği sonsuzdur.
E) Esnekliği sıfırdır.

11. Hükümet monopolcüden götürü bir vergi aldığında monopolcü için hangi sonuç ortaya çıkar?

- A) Denge fiyatı yükselir.
B) Denge üretim miktarı artar.
C) Toplam hasılatı artar.
D) Toplam hasılatı azalır.
E) Denge üretim miktarı ve fiyatı değişmez, toplam kârı azalır.

12. Cournot düopol modelinde aşağıdaki sonuçlardan hangisi geçerlidir?

- A) Denge durumunda fiyat ve üretim miktarı tam rekabettekinin aynıdır.
B) Her düopolcü kârını maksimum yapan üretim miktarını belirlerken, diğer düopolcünün üretim miktarını değiştirmeyeceğini düşünür.
C) Denge üretim miktarı tam rekabettekinden büyüktür.
D) Malın piyasa fiyatı monopoldekine eşittir.
E) İstikrarlı bir çözüm yoktur, fiyat sürekli dalgalanır.

13. Emek piyasasında monopson durumunda olan bir firmada, emeğin marjinal (girdi) maliyeti nasıldır?

- A) Ücret haddinden büyüktür.
- B) Sermayenin marjinal (girdi) maliyetine eşittir.
- C) Ücret haddine eşittir.
- D) Emeğin marjinal maliyet eğrisi, emek arz eğrisinin altında seyrederek.
- E) Ücret haddinden küçüktür.

14. Engel eğrisi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Orijinden çıkan bir doğruysa, talebin gelir esnekliği her noktada 1'dir.
- B) Miktar eksenine dik bir doğruysa, talebin gelir esnekliği sonsuzdur.
- C) Gelir eksenini kesen pozitif eğimli bir doğruysa, talebin gelir esnekliği 1'den küçüktür.
- D) Fiyat eksenini kesen pozitif eğimli bir doğruysa, talebin gelir esnekliği 1'den küçüktür.
- E) Lüks mallarda negatif eğimlidir.

15. Makroiktisatta, işsizlikten tam istihdam dengesine geçmek için ileri sürülen "İşsizlik ortamında nominal ücretler azalır emek maliyetleri ve fiyatlar düşer. Bu gelişme ile para piyasasında reel para arzı artar, faiz düşer. Bunun sonucunda yatırım harcamaları artar, gelir düzeyi tam istihdam sağlanıncaya kadar yükselir." şeklindeki mekanizmaya ne ad verilir?

- A) Hızlandırıcı etkisi
- B) Çarpan etkisi
- C) Keynes etkisi
- D) Nominal katılık (rigidity) etkisi
- E) Reel balans (servet) etkisi

16. Toplam arz eğrisinin yatay olmasını sağlayan nedenler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Doğal işsizlik oranının yüksek oluşu
- B) Likidite tuzağında faiz oranlarının düşük kalması ve böylece sermayenin marjinal etkinliğinin yüksek oluşu
- C) Devresel (konjonktürel) dalgalanmalar ve yaşanan durgunluk (resesyon)
- D) Eksik rekabet, sabit marjinal maliyetler ve nominal ücretlerde katılık
- E) Efektif talebin yetersizliği ve belirsizlik

17. Yeni Keynesyen iktisat kuramının rasyonel beklentiler kuramından ayrıldığı nokta aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Para arzında öngörülme yen değişikliklerin reel çıktı (hasıla) etkisi yaratması
- B) İşgücünün artan marjinal verimliliğinin söz konusu olması
- C) Ücretlilerin sistematik öngörü hataları yapması
- D) Ücretlerin kısa dönemde sözleşmeler nedeniyle katı olması
- E) Optimal politikalarda zaman tutarsızlığı problemi olması

18. $E\pi_t$ beklenen enflasyon, π_t gerçekleşen enflasyon, Y_t gerçekleşen üretim, Y_t^* doğal veya potansiyel üretim, z_t işgücünün üretkenlik (verimlilik) artışı, λ , α ve β katsayılarıdır ve $\lambda > 0$, $0 < \alpha \leq 1$ ve $0 < \beta < 1$ geçerlidir.

Buna göre, aşağıdaki denklemlerden hangisi bekleyişleri içeren Philips eğrisini gösterir?

- A) $\pi_t = \lambda(Y_t - Y_t^*) - \alpha E\pi_t + \beta z_t$
- B) $\pi_t = \lambda(Y_t - Y_t^*) + \alpha E\pi_t - \beta z_t$
- C) $\pi_t = -\lambda(Y_t - Y_t^*) - \alpha E\pi_t - \beta z_t$
- D) $\pi_t = -\lambda(Y_t - Y_t^*) + \alpha E\pi_t - \beta z_t$
- E) $\pi_t = \lambda(Y_t - Y_t^*) + \alpha E\pi_t + \beta z_t$

Diğer sayfaya geçiniz.

19. Dışa açık ekonomide, özel sektör tasarrufları ile yatırımları arasındaki fark (S-I) aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) Net ihracata
B) Dış dengeye
C) Bütçe dengesi ile dış dengenin toplamına
D) Toplam (kamu+özel) net yatırıma
E) Birincil bütçe dengesine

20. Kapalı bir ekonomide tüketim harcamaları 1000, tasarruflar 100 ve kamu harcamaları 300 birimdir.

Denk bütçe varsayımı altında bu ekonomideki GSYH değeri kaç birimdir?

- A) 800 B) 1100 C) 1200
D) 1300 E) 1400

21. Kapalı bir ekonomiyi tanımlayan veriler şöyledir:

$$\text{Tüketim fonksiyonu: } C = 90 + 0,9Y^D$$

$$\text{Yatırım fonksiyonu: } I = 200 - 1000r$$

$$\text{Para talebi: } L = Y - 10\,000r$$

(Burada Y^D harcanabilir gelir, Y toplam gelir, r ise faiz oranıdır.)

Bu ekonomide gelir vergisi oranı % 33, kamu harcamaları 710 ve para arzı 500 ise, bütçe dengesi kaçtır?

- A) -20 B) -10 C) 20 D) 30 E) 50

22. Bir ekonomideki sermaye talebi $K^* = 0,25Y/r_c$

denklemleri ile verilmiştir. (Burada K^* arzulanan sermaye stoku, Y gelir ve r_c sermayenin kullanım maliyetidir.)

Nominal faiz oranı % 12, enflasyon oranı % 6, sermayenin yıpranma oranı % 10 ve gelir düzeyi 16 000 ise, bu ekonomide arzulanan sermaye stoku ne kadar olur?

- A) 10 000 B) 15 000 C) 16 000
D) 20 000 E) 25 000

23. Mundell-Fleming modeline göre dalgalı kur rejimi altındaki dışa açık küçük bir ekonomide kamu harcamalarındaki bir artış döviz kurunu ve gelir düzeyini nasıl etkiler?

	Döviz kuru	Gelir düzeyi
A)	Artar	Artar
B)	Artar	Değişmez
C)	Değişmez	Artar
D)	Değişmez	Değişmez
E)	Değişmez	Azalır

24. Para otoritesi faiz oranını sabit tutmaya yönelik bir para politikası izliyorsa, IS-LM modeline göre vergilerdeki bir artıştan gelir nasıl etkilenir?

- A) Değişmez.
B) Artar.
C) Azalır.
D) Kısa dönemde artar, uzun dönemde azalır.
E) Kısa dönemde azalır, uzun dönemde artar.

25. Aşağıdakilerden hangisi sabit döviz kuru rejiminde gerçekleşmez?

- A) Para ikamesi
- B) Finansal kriz
- C) Bağımsız para politikası
- D) Cari işlemler açığı
- E) Para talebi istikrarsızlığı

26. Aşağıdakilerden hangisi para ikamesinin sonuçlarından biridir?

- A) Veri bir para arzı artışının daha az enflasyona yol açması
- B) Para politikasının etkinliğini artırması
- C) Merkez bankasının "son borç verme makamı" konumunu güçlendirmesi
- D) Para talebi denklemlerini daha istikrarlı duruma getirmesi
- E) Veri bir ulusal gelire karşılık gelen reel senyoraaj gelirini azaltması

27. Aşağıdakilerden hangisi para politikasının araçları arasında yer almaz?

- A) İthalat teminatları
- B) Açık piyasa işlemleri
- C) Zorunlu karşılıklar
- D) Döviz kuru
- E) Disponibilite oranı

28. Nominal faiz oranı artarsa, reel para talebi nasıl değişir?

- A) Artar, çünkü bireyler gelirlerinin daha büyük bir kısmını ödünç vermek ister.
- B) Artar, çünkü reel paranın enflasyona göre düzeltilmiş fırsat maliyeti azalır.
- C) Azalır, çünkü gelirin nominal değeri düşer.
- D) Azalır, çünkü nakit tutmanın fırsat maliyeti artar.
- E) Azalır, çünkü para arzı azalır.

29. Aşağıdakilerden hangisi Fisher denklemini ifade eder?

- A) $\text{Reel faiz oranı} = \text{Nominal faiz oranı} - \text{Beklenen enflasyon}$
- B) $\text{Reel faiz oranı} = \text{Nominal faiz oranı} + \text{Beklenen enflasyon}$
- C) $\text{Reel faiz oranı} = \text{Nominal faiz oranı} + \text{Gerçekleşen enflasyon}$
- D) $\text{Nominal faiz oranı} = \text{Reel faiz oranı} + \text{Gerçekleşen enflasyon}$
- E) $\text{Nominal faiz oranı} = \text{Reel faiz oranı} - \text{Gerçekleşen enflasyon}$

30. Para arzında beklenmedik bir defalık artış aşağıdakilerden hangisine neden olmaz?

- A) Nominal faiz oranlarının artmasına
- B) Fiyat düzeyinde beklenmedik bir artışa
- C) Döviz kurunun değer kaybetmesine
- D) Reel para talebinin değişmemesine
- E) Reel para arzının değişmemesine

31.

- I. Bono ve döviz piyasaları arasındaki ilişki zayıfsa
- II. Bono ve para arasında tam ikame varsa
- III. Müdahale beklenmiyorsa

Yukarıdakilerden hangileri geçerliyse sterilizasyon politikası daha etkili olur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

32. Başlangıçta dengede olan bir ekonomide, merkez bankasının açık piyasa işlemleriyle piyasadan hazine bonosu satın alması faizi ve döviz kurunu nasıl etkiler?

	<u>Faiz</u>	<u>Döviz kuru</u>
A)	Düşer	Yükselir
B)	Düşer	Düşer
C)	Yükselir	Yükselir
D)	Yükselir	Düşer
E)	Değişmez	Değişmez

33. Aşağıdakilerden hangisi, uzun dönemde kronik yüksek enflasyonun nedenlerinden biridir?

- A) Vergi oranlarındaki artış
- B) Kamu harcamalarındaki artış
- C) Sürekli parasal genişleme
- D) Yerli paranın yabancı paralar karşısındaki değerinde yükselme
- E) Toplam talepte azalma

34. Döviz kuru ve döviz mevduatları sürekli yükseliyorsa, Türkiye'de M3Y para büyüklüğü hangi yönde değişir?

- A) Artabilir, aynı kalabilir veya azalabilir, çünkü YTL ile ifade edilen parasal büyüklüklerin değişme yönü belli değildir.
- B) Artar, çünkü M3Y'yi belirleyen yalnızca döviz mevduatlarıdır.
- C) Artar, çünkü bu durumda resmi mevduat da yükselir.
- D) Azalır, çünkü bu durumda vadeli YTL mevduatları düşer.
- E) Azalır, çünkü dolaşımdaki YTL miktarı düşer.

35. Aşağıdakilerden hangisi ödemeler bilançosunun cari işlemler dengesi içinde yer almaz?

- A) İthalat
- B) Transit ticaret
- C) Dış borç faiz ödemeleri
- D) Dış borç ana para geri ödemeleri
- E) İşçi gelirleri

36. Mundell-Fleming modelinde, döviz kurunun denge döviz kurundan daha düşük olduğu ve merkez bankasının kuru bu düzeyde sabitlemek istediği varsayıldığında aşağıdakilerden hangisi meydana gelir?

- A) IS ve LM eğrilerinde bir kayma olmaz.
- B) IS eğrisi sola doğru kayar.
- C) IS eğrisi sağa doğru kayar.
- D) LM eğrisi sağa doğru kayar.
- E) LM eğrisi sola doğru kayar.

37. Kalkınma ekonomisindeki bir görüşe göre üçüncü dünya ülkeleri dış ticaret ilişkilerini kendi aralarında geliştirmeye çalışmalıdır.

Bu görüşün dayandığı temel noktalar aşağıdaki-lerin hangisinde verilmiştir?

- A) Küreselleşme sürecinde yerel olanakların varlığı; ulusal korumacılık eğilimlerinin azalması; finansal serbestleşme ve Uruguay Turu (Round)
- B) Eşitsiz gelişim yasası; çok uluslu şirketlerin dünya ticaretindeki belirleyici gücü; bağımlı yapılar ve uluslararası ticarete kaynak aktarımı mekanizmalarının varlığı
- C) Güney-Güney ticareti hipotezi ve ekonomik bütünleşme veya bölgesel ticaret bloku; ölçek ekonomileri ve dış ticareten dinamik kazançlar; gelişmiş ülkelerdeki devresel dalgalanmalara bağlı ihracat istikrarsızlığının azalması
- D) Yeni korumacılık; oligopolistik (tekelci rekabet) piyasaları; artan getiriler
- E) Dış ticarete endüstriler arası yerine endüstri içi ticaretin önem kazanması ile Ricardo ve Heckscher-Ohlin kuramlarının yetersiz kalması; dış ticarete taşımacılık maliyetlerinin belirleyici rol kazanması ve analizlere dahil edilmesi

38. "Neoklasik (Solow) büyüme modelinde, başlangıç sermaye-emek oranı ne olursa olsun, uzun dönemde ekonomideki dengeli büyüme oranı dışsal olarak belirlenmiş işgücü büyüme oranına eşit olacaktır."

Bu önerme aşağıdaki varsayımlardan hangisine bağlıdır?

- A) Cobb-Douglas üretim fonksiyonunda faktör ikamesinin varlığı
- B) Sermaye faktöründe azalan verimler
- C) Faktör fiyatlarının eşitlenmesini sağlayan rekabetçi faktör piyasaları
- D) Tasarruf oranının büyüme sürecinde artması ve durağan-durum büyüme oranını sağlayan düzeye gelmesi
- E) Nüfus artış hızının büyüme sürecinde azalarak sabit bir oranda dengelenmesi ve doğal büyüme oranına eşit olması

39. Türkiye'nin 2000 yılındaki cari işlemler dengesi ve aynı yıl uygulanan enflasyonu düşürme programı ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Cari işlemler açığı 5 milyar doları bulmuş ama enflasyonu düşürme programını etkilememiştir, çünkü yaşanan kriz bir bankacılık krizidir.
- B) Cari işlemler açığı 7 milyar doları bulmuş ama enflasyonu düşürme programını etkilememiştir, çünkü kriz 2001 yılında yaşanmıştır.
- C) Cari işlemler açığı 10 milyar doları bulmuş, ama bu açık doğrudan yabancı sermaye yatırımları ile kapatıldığından enflasyonu düşürme programını etkilememiştir.
- D) Cari işlemler açığı dış ticaret açığı gibi 20 milyar doları aştığı için bu açığın kapatılmasında zorluklarla karşılaşmış ve enflasyonu düşürme programının başarısız olmasına neden olmuştur.
- E) Cari işlemler açığının çok yükseleceği daha yılın ortalarında belli olmuş, nitekim açık 10 milyar doları bulmuş ve enflasyonu düşürme programının başarısız olmasında önemli bir etken olmuştur.

40. Türkiye'de 2004 yılında tarım sektörünün GSMH içindeki payı yaklaşık olarak % kaçtır?

- A) 5 B) 7 C) 9 D) 11 E) 18

İKTİSAT TESTİ BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.